

BESZÁMOLÓ

a Külső-Ferencvárosi Utcai
Gondozó Szolgálat
2019. évi tevékenységéről

Utcai Gondozó Szolgálatunk több mint tíz éve végez utcai szociális munkát Külső-Ferencváros közterületein. Ellátási területünk határai: az Üllői út, Határ út, Soroksári út és Vágóhid utcák által határolt terület. Utcai Szolgálatunk két utcai szociális munkással, heti öt napon, napi hat órában terepen végzi az utcai munkát, ami magában foglalja a téli időszakra előírt 18 és 22 óra közötti munkavégzést is. A működés alapvető finanszírozási feltételeit a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság biztosítja évente, a 2011. évtől elnyert pályázati támogatás segítségével, (évente 6.500 eFt, illetve 2019-től a bérkompenzáció összege), évenkénti beszámolási kötelezettség és a Magyar Államkincstár ellenőrzése mellett.

A Ferencvárosi Önkormányzattal, a kerületi utcai munka végzésének támogatása tárgyában 2008-ban megkötött határozatlan idejű Közszolgáltatási Szerződés évente 1 025 000 Ft támogatási összeget biztosít szolgálatunknak. 2019-ben az utcai szociális munka személyi feltételeinek biztosításához (bér és járulékai) használtuk fel a támogatást.

Szakmai programunk alapelve, hogy az utcai gondozó szolgálat tevékenysége nem az utcai lét komfortosítását szolgálja, hanem annak átmenetivé tételét. Az utcai lét embertelen, megalázó, kiszolgáltatott állapot, mely veszélyezteti az érintettek mentális és fizikai épségét, így elsődleges feladatunk, hogy a szociális munka eszköztárát felhasználva megszüntetésén dolgozzunk. Az 1/2000-es SzCsM. rendelet 104. §-ban meghatározott - megkeresés, tanácsadás, gondozás, esetkezelés és szállítás – szolgáltatási elemeket utcai szolgálatunk biztosítja.

Ügyfeinkkel közösen egyéni gondozási tervet készítünk. Ezekben az adott ügyfél fizikai-mentális állapotához igazodó, reális, de az utcai lét felszámolása irányába mutató célt/célokat tűzünk ki. Ez akár egy hiányzó irat beszerzésétől a családhoz való hazaköltözésen keresztül bármi lehet. Az esetkezelésekhez alapítványunk összes erő forrása (Práter Utcai Nappali Melegedő lakhatási és munkavállalási támogatása, KHEK pályázat, a Vajdahunyad utcai menedékhelyünk, a Kürt utcai Nappali Melegedő „Úton” programja, stb.) igénybe vehető. Az ügyfelek helyzetének rendezéséhez a Diszpécser Szolgálat segítségével fővárosi ellátórendszer teljes szolgáltatási spektrumát használjuk, de kiemelt figyelmet fordítunk az intézményrendszeren kívüli elhelyezési lehetőségek felkutatására, illetve az egyéni életutakból következő, személyre szabott megoldások megtalálására.

Ennek a munkának alapvető feltétele a kizárólag erre a célra használható és az Alapítvány tulajdonában levő gépkocsi, amely az azonnali szállítási helyzetek gyors megoldása mellett az egyes esetek rugalmas kezelését is lehetővé teszi. Több, úgynevezett „fix” helyszínünk is van, ahol huzamosabb ideig élnek emberek, ezek nehezebben megközelíthető, általában zöldterületeken vannak. 2018-ban sikeresen pályáztunk az SZGYF által utcai szolgálatok fejlesztésére kiírt pályázatán, így 2018. áprilistól egy új Dacia Dokker típusú gépkocsi segíti munkánkat. A fertőtleníthetőség érdekében a hátsó üléseket könnyen tisztítható műbőr huzattal láttuk el, így a nagyon problémás szállításokat is meg tudjuk oldani. A gépkocsi méretéből adódóan akár kerekesszékes ember szállítása is lehetséges.

Az utcán élők részére szükség esetén teát, gyógyszert, takarót, hálósákokat stb. tudunk biztosítani. A megfelelő higiénés feltételeknek eleget téve az autóban különböző fertőtlenítő szereket, fóliát stb. tartunk.

Az utcai munka háttérintézménye, a Práter utcai Nappali Melegedő. Az intézmény biztosítja a működéshez szükséges egyéb feltételeket (megbeszélések, iratbeszerzések, ügyintézők, tisztálkodó

helyiségek, stb.). A munkavégzéshez egy erre a célra kifejlesztett számítógépes programot használunk, amelybe minden fontos információt fölviszünk, a szükséges adatokat rögzítjük és tartalmaz egy gondozási lapot is, amely egyénre szabottan tartalmazhat minden eddig történt és várható intézkedést.

Utcai szociális munkásaink a terület bejárásai illetve a Regionális Diszpécser Szolgálat bejelentései alapján kutatják fel a hajléktalan embereket, a Diszpécser Szolgálattal az együttműködés részletei szerződéses formában is rögzítettek, de együttműködünk más szervezetekkel is, pl. a közterület felügyelettel, illetve a lakossággal is. A fővárosban működő utcai szolgálatok számára szervezett, havonta megrendezésre kerülő „utca-teamen” is részt vesznek kollégáink, illetve rendszeres megbeszélések is történnek a Józsefvárosi Utcai Gondozó Szolgálattal is. A kerületben lévő általunk ismert helyszíneket legalább heti rendszerességgel látogatjuk.

2019-ben utcai szolgálatunk 249 hajléktalan embert látogatott meg, 96 emberrel először találkoztunk. Szorosabb gondozási kapcsolatban 42 emberrel vagyunk, 28 embernél sikerült elérni az utcai

életmód feladását, és 17 embert helyeztünk el hajléktalanellátó intézményekbe vagy egészségügyi szolgáltatókhoz. A mentőszolgálat segítségét 10 esetben kellett kérnünk.

A Külső-Ferencvárosban egyaránt megtalálható ipari és a lakó terület, illetve megtalálható a Pilis Parkerdő Zrt kezelésében lévő belterületi erdő, rendező pályaudvar és lakótelep is. A metró megállók és közlekedési csomópontok továbbra is a közterületen élő emberek közkedvelt tartózkodási helyei, illetve több olyan helyszínünk is van, amelynél padokon, vagy boltok, kirakatok előtt találhatóak fedél nélküliek. Több, úgynevezett „fix” helyszínünk is van, ahol huzamosabb ideig élnek emberek, ezek nehezebben megközelíthető, általában zöldterületeken vannak. Területünk határán több forgalmas közlekedési csomópont is található (pl. Ecseri úti, Pöttyös úti, Határ úti metrómegálló) ahol időnként nagyobb számban találhatóak ott élő emberek, de számuk folyamatosan változik. A kerületben több hajléktalanellátó intézmény működik, éjszakai menedékhelyek, átmeneti szállók, nappali melegedők.

Az ellátási területen többféle típusba tartoznak a fedél nélküli emberek. Vannak természetesen a „magányos farkasok”, akik többé-kevésbé állandó helyszíneken egyedül töltik éjszakáikat, nincs állandó helyük, sokszor ott töltik éjszakáikat, ahol az este éri őket. A legtöbben olyan emberek, akik élettársi vagy valamilyen közös érdeken alapuló kapcsolatban vannak és viszonylag állandó tartózkodási hellyel rendelkeznek. Helyszíneink többsége padok, épület beugrók, aluljárók, sátrak, faépitmények. A forgalmasabb csomópontokon sajnos kialakulnak változó létszámú, nagyobb csoportok is, pl. Ecseri úti metró megálló.

Ugyan elsődleges célunk ügyfeleink elhelyezése, de természetesen mindig, így a téli időszakban is vannak olyan emberek, akiknek esetében ez nem vagy csak ideiglenesen sikerül, így a leghidegebb hónapokban is közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló, fűtetlen helyiségekben élnek. Így ezekben a hónapokban fontos feladatunk a fedél nélkül élők egészségi állapotának fokozott figyelemmel kísérése, az életet, testi épséget fenyegető helyzetek kialakulásának megelőzése megfelelő tárgyi eszközök, felszerelések biztosításával.

A közterületi hajléktalanság csökkentésének egyik komoly akadálya, hogy az utcai gondozó szolgálatok által megtalált, gondozott emberek egy részének elhelyezését nem tudja az ellátórendszer biztosítani. Őket hiába szállítjuk be valamelyik intézménybe, 1-2 napon belül visszakerülnek az utcára, mert problémáik kezelésére a meglévő intézmények nem alkalmasak. A speciális ellátást nyújtó egységek, részlegek szinte teljesen hiányoznak az ellátásból. Jellemzően hiányoznak a súlyos állapotú pszichiátriai és szenvedélybeteg emberek ellátására alkalmas helyek, de nagyon kevés az akadálymentesített intézmény is. A meglévő intézmények közül a nagyon súlyos állapotban lévő emberek ellátására leginkább

alkalmas „hajléktalanok otthona” típusú ellátásra a fővárosban összesen 60 férőhely áll rendelkezésre, ezekre közvetlenül az utcáról bekerülni szinte lehetetlen. Arra, hogy ezt az ellátási hiányt kezelni tudjuk, nem látunk esélyt. A civil szervezetek a kapacitásszabályozás miatt új intézményeket nem tudnak létrehozni, ezek fenntartása, finanszírozása a jelenlegi rendszerben nem megvalósítható.

A Ferencvárosi Családsegítő Szolgálattal, valamint a Gyermejjóléti Szolgálattal is kifejezetten jónak mondható az együttműködésünk, hiszen egyaránt a FESZGYI égisze alatt működnek. Természetesen az együttműködésink ad-hoc jellegűek, annak függvényében, hogy milyen probléma merül fel egy-egy ügyfél ellátása kapcsán. A leggyakoribb érintkezési felületünk, amikor kisgyermekes szülők kerülnek a látókörünkbe, hiszen ilyenkor minden esetben azonnal a Gyermekvédelmi Szolgálat közreműködését kérjük. Szerencsére évente csak egy-két ilyen probléma adódik, és azokra rendszerint valamilyen megoldást is sikerül találni. Mivel a Szolgálat háttérintézményeként működő Práter utcai Melegedő a VIII. kerületben van, a Ferencváros fenntartásában működő Gubacsi úti nappali melegedővel is jó kapcsolatot ápolunk. Sok utcán élő hajléktalan ügyfelünk tudja igénybe venni tisztálkodási, illetve étkezési szolgáltatásukat.

2019-ben 300 000 Ft támogatást nyertünk az SZGYF pályázatán. A program keretében ügyfeleink kórházi és szállón történő elhelyezéséhez szükséges eszközöket szereztünk be (élelmiszer, kórházi csomag, BKV jegy, pizsama, papucs, tisztasági szerek, zsebrádió, elemek, stb.). Az ezekből összeállított csomagokkal az volt az elsődleges célunk, hogy megkönnyítsük ügyfeleink intézményi „beilleszkedését”, hogy ők is rendelkezzenek mindazokkal az eszközökkel, tárgyakkal, amikkel egy nem utcáról kórházba vagy szállóra kerülő ember rendelkezik. A projekt beváltotta a hozzá fűzött reményeket, könnyebb volt rávenni a fedél nélkül élőket a felajánlott segítség elfogadására, ha elmondtuk nekik, mi mindent tudunk nekik adni, annak érdekében, hogy nekik ott jó legyen, illetve segítette a szolgáltatások hosszabb ideig való igénybe vételét, ha a látogatásokkor tudtuk pótolni az eszközöket.

Budapest, 2020. február 25.

Aknai Zoltán
igazgató

MENHELY ALAPÍTVÁNY
1082 Budapest,
Vajdahunyadi u. 3.
19013213-1-42
Gondozási Központ